

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/43/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2111218025
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Barcajová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2017:2111218025.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Eva Barcajová a sudkýň: Mgr. Renáta Gavalcová a JUDr. Bibiána Ťažiarová, v právnej veci žalobkyne: F. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom J., O. XX, proti žalovanému: B. K., nar. XX.X.XXXX, bytom M., Y. XXXX/XX, o zaplatenie 4.979,09 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 13C/127/2011-228 zo dňa 29.9.2016, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd odvolanie žalovaného voči II. výrokovej vete napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie odmieta.

II. Napadnutý rozsudok prvej inštancie vo vyhovujúcej časti (I. výrok), v časti o nároku na náhradu trov konania (III. výrok) a v časti o nároku na náhradu trov štátu (IV. výrok) potvrdzuje.

III. Žalobkyni priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom č. k. 13C/127/2011-228 zo dňa 29.9.2016 súd prvej inštancie I. výrokom uložil žalovanému zaplatiť žalobkyni sumu 4.979,09 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 4.979,09 Eur od 21.08.2008 do zaplatenia, a to do 75 dní od právoplatnosti rozsudku, II. výrokom vo zvyšku žalobu zamietol, III výrokom priznal žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania, IV. výrokom priznal štátu voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania.

2. Súd prvej inštancie rozhodnutie právne odôvodnil aplikáciou ust. § 488, § 489, § 494, § 657, § 558 veta prvá, § 566 ods. 1 a 2, § 569 ods. 1 a 2, § 580, § 581 ods. 2, § 559 ods. 2, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 a § 10a nariadenia vlády č. 87/1995, čl. 20 ods. 1 veta prvá zákona č. 460/1992 Zb. Ústava SR, s poukazom na procesné ust. § 232 ods. 2 a 3, § 251, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a 2, čl. 3 ods. 1, čl. 4 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Vychádzal zo skutkových zistení, že čestných prehlásením zo dňa 15.8.2008 (podpis žalovaného je úradne osvedčený) žalovaný vyhlásil, že dňa 15.8.2008 prevzal od žalobkyne sumu 150.000,- Sk ako pôžičku, ktorú sa zaviazal vrátiť do 20.8.2008, v prípade omeškania zaplatiť úrok z omeškania 10 % týždenne. Darovacou zmluvou a zmluvou o zriadení vecného bremena zo dňa 21.1.2010 žalovaný ako darca daroval žalobkyni ako obdarovanej byt č. XX na X. p. bytového domu na ul. O. X v J. (aj spoluvlastnícky podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach k bytu), zároveň malo byť zriadené vecné bremeno doživotného užívania bytu pre darcu. Dodatkom č. 1 ku kúpnej zmluve zo dňa 26.4.2011 sa žalovaný ako predávajúci a Z. W. a W. I. ako kupujúcimi dohodli, že suma 3.492,94 Eur má byť zaslaná na č. účtu 29188704711/1100, zriadený v J. banke, a.s., ktorá v odpovedi zo dňa 5.4.2012 oznámila, že dňa 6.5.2011 bola na bežný účet č. 2918870471 patriaci F. Z. pripísaná suma 3.492,94 Eur. V uznesení OR PZ v Trnave ČVS:ORP-761/

OEK-TT-2011 zo dňa 3.4.2012 žalovaný uviedol, že žalobkyňa do bytu na O. X v J. investovala svoje peniaze, a to vo výške cca 2.500,- Eur, za ktoré realizovala prerobenie bytu a 1.000,- Eur na nákup nábytku.

3. Okresný súd právne uzavrel, že uzavretie zmluvy o pôžičke na sumu 150.000,- Sk so splatnosťou dňa 20.8.2008 mal za preukázané z Čestného vyhlásenia žalovaného zo dňa 15.8.2008, keď ani na pojednávaní dňa 28.3.2012 žalovaný pôžičku nespochybnil. Spochybnenie výšky pôžičky v podaní žalovaného zo dňa 9.5.2016 (malo ísť v skutočnosti o pôžičku v sume 15.000,- Sk) považoval len za účelové, vzhľadom k tomu, že tak urobil až po značnom čase od začatia sporu. Uvedené je v rozpore s iným tvrdením žalovaného, a síce, že suma 3.492,94 Eur mala byť plnením zo zmluvy o pôžičke, nakoľko v prípade pôžičky vo výške 15.000,- Sk (497,91 Eur) by ním uvádzané plnenie vo výške 3.492,94 Eur bolo nelogické. Prvoinštančný súd nevykonal dokazovanie navrhnuté žalovaným, a síce, aby bol zisťovaný pôvod peňazí, pretože skutočnosť, odkiaľ pochádzali peniaze požičané žalovanému, nie je pre posúdenie predmetnej veci relevantné, okrem toho poukázal na to, že v konaní bolo výpoveďou žalobkyne, ako aj výpoveďou svedka Ing. J. Z. preukázané, že sumu 150.000,- Sk mala žalobkyňa z predaja bytu na Y. ulici v J.. Spornou bola skutočnosť, či žalovaný zo zmluvy plnil, respektíve či suma 3.492,94 Eur zaslaná na účet žalobkyne v zmysle Dodatku č. 1 ku kúpnej zmluve zo dňa 26.4.2011 bola plnením z tejto pôžičky alebo vrátením investícií žalobkyne do bytu, a zároveň či prišlo k započítaniu pohľadávky žalovaného voči pohľadávke žalobkyne vo zvyšku sumy z pôžičky. Podľa okresného súdu žalovaný na zmluvu o pôžičke nič neplnil, keď žalovaný opak nepreukázal. Pokiaľ ide o sumu 3.492,94 Eur pripísaná na účet žalobkyne dňa 6.5.2011 (v zmysle Dodatku č. 1) mal prvoinštančný súd za to, že nešlo o plnenie zo zmluvy o pôžičke, ale išlo o vrátenie investícií žalobkyne do bytu na ul. O. X v J. a to s poukazom na výpoveď svedka Ing. J. Z., že v byte na O. X sa vykonávali rekonštrukčné práce (prerábali sa okná, podlaha, kuchyňa, kúpeľňa, vodoinštalácia, niečo z elektroinštalácie) čo bolo financované z peňazí predaja bytu na Y. ulici (t.j. z finančných prostriedkov žalobkyne), lebo žalovaný nemal peniaze. Ako aj listinnými dôkazmi predloženými žalobkyňou (faktúra č. 3090317 na č.l. 62), ktorá preukazuje vyfakturovanie kúpnej ceny okien, vonkajších a vnútorných parapiet, žalúzií, ako aj montáže v celkovej sume 1.402,23 Eur práve žalobkyňi. Žalovaný napriek námietke v odvolaní zo dňa 18.8.2013, že plastové okná objednával aj vyplácal on, nepredložil o tom žiaden dôkaz. Ako aj z výdajky č. V090331 (č.l. 62 druhá strana), z ktorej je zrejme zakúpenie dlažby v sume 490,59 Eur, z potvrdenia zo dňa 10.04.2012 (č.l. 58), podľa ktorého žalobkyňa uhradila časť dlžnej sumy za náklady na bývanie vo výške 750,00 Eur, podacím lístkom (č.l. 63), z ktorého vyplýva platba za elektrinu v sume 84,65 Eur. Ako aj vyjadrením žalovaného v uznesení OR PZ v Trnave zo dňa 03.04.2012 (na č.l. 54), podľa ktorého žalobkyňa do bytu na O. X v J. investovala svoje peniaze, a to vo výške cca 2.500,- Eur, za ktoré realizovala prerobenie bytu a 1.000,- Eur na nákup nábytku. Žalovaný tvrdenie o investovaní do bytu ničím nepreukázal, ani nenavrhol vykonať žiaden dôkaz. Svedeckou výpoveďou Ing. J. Z. bolo pritom preukázané, že žalovaný peniaze nemal, keďže svedok mu požičiaval.

4. Okresný súd poukázal aj na to, že suma, ktorú uviedol žalovaný u vyšetrovateľa (spolu 3.500,- Eur) je približne v rovnakej výške ako suma, ktorá bola žalobkyňi zaslaná na účet po predaji bytu na O. X v J. (3.942,94 Eur), avšak podľa odvolacieho súdu správne výška 3.492,94 Eur), preto má za to, že išlo práve o vrátenie finančných prostriedkov vynaložených na uvedené zhodnotenie bytu v zmysle vyjadrenia žalobkyne. Tvrdenie žalovaného nepreukázala ani svedecká výpoveď A. D., pretože svedkova domnienka, že suma 3492,94 Eur bola vrátením peňazí zo zmluvy o pôžičke, vyplývala podľa neho len z toho, že mu o zmluve o pôžičke hovorila žalobkyňa. Súčasne svedok uviedol, že prečo išlo v dodatku práve o sumu 3.492,94 Eur, bol to pravdepodobne návrh žalovaného. Svedok pritom nebol svedkom žiadnej ústnej dohody medzi žalobkyňou a žalovaným, z čoho je zrejme, že svedok sa nevedel hodnoverne vyjadriť, čo mala predstavovať suma 3.492,94 Eur. Požiadavku žalovaného na skúmanie dôvodu, prečo žalobkyňa nežiadala o vrátenie pôžičky skoro 3 roky je podľa okresného súdu nepodstatná, avšak z uvedené vyplýva, že ak žalobkyňa (podľa vyjadrenia žalovaného) nežiadala takmer 3 roky od jej poskytnutia, pri dojednávaní Dodatku č. 1 ku kúpnej zmluve zo dňa 26.04.2011 sa nemohli strany sporu dohadovať na vrátení jej časti. S poukazom na Darovaciu zmluvu a zmluvu o zriadení vecného bremena zo dňa 21.01.2010 (č.l. 196), ktorou žalovaný daroval žalobkyňi byt na O. X v J. (s tým, že on bude oprávneným z vecného bremena doživotného užívania a bývania v nehnuteľnosti) má okresný súd za to, že žalovaný si uvedomoval, že sa prevažne žalobkyňa finančne pričínala na jeho nadobudnutí, a keďže uvedená zmluva do katastra vložená nebola (o čom musel vedieť z toho, že vystupoval ako predávajúci bytu), hodlal vrátiť žalobkyňi aspoň investície do bytu vložené. Žalovaný ním navrhnutým dôkazom výsluchom svedka A. D., nepreukázal, že o časti sumy pôžičky

približne vo výške 1.250,- Eur došlo k ústnej dohode medzi ním a žalobkyňou, že táto suma bude použitá na vyrovnanie dlhu žalobkyne na nájomnom, t.j. že dôjde k započítaniu týchto pohľadávok, keď nebol svedkom žiadnej ústnej dohody. Žalovaný tiež ničím nepreukázal tvrdenie, že sumu peňažných príspevkov na osobnú asistenciu za rok 2010 vo výške 2.825,10 Eur si ponechala žalobkyňa (nenavrhol vykonať dôkaz na preukázanie tohto tvrdenia).

5. Ďalej konštatoval, že nevykonaný dôkaz preskúmanie duševného stavu žalobkyne (návrh žalovaného), keďže takéto vyjadrenia považoval len za účelové, pričom žalobkyňa na pojednávaniach nejavila žiadne známky duševnej poruchy a teda nemal žiadne pochybnosti o jej spôsobilosti konať samostatne pred súdom. Napriek úsiliu sa okresnému súdu nepodarilo vykonať dokazovanie konfrontáciou strán sporu, keď počas celého konania sa žalovaný na pojednávanie dostavil iba jedenkrát, pričom svoju neprítomnosť buď vôbec neospravedlnil, alebo ju ospravedlnil nie vážnymi dôvodmi. Okresný súd priznal žalobkyňi sumu 4.979,09 Eur ako sumu nevrátenej pôžičky v celej výške, keďže nebolo v konaní preukázané, že by žalovaný na zmluvu o pôžičke niečo plnil, keď suma vo výške 3.492,94 Eur zaslaná na účet žalobkyne pri predaji bytu bola len vrátením investícií do bytu žalobkyne. Hoci ani žalobkyňa ani žalovaný nevedeli priamo preukázať, aká bola ich ústna dohoda v čase uzatvárania dodatku ku kúpnej zmluve, to že išlo o vrátenie investícií žalobkyne a nie plnenie zo zmluvy o pôžičke mal súd za preukázané z vyššie uvedených dôkazov posúdených nielen jednotlivo, ale najmä v ich vzájomnej súvislosti. Žalovaný svoj dlh z pôžičky v dohodnutej lehote do 20.8.2008 žalobkyne nesplnil, dostal sa do omeškania s plnením sumy 4.979,09 Eur od 21.08.2008 do zaplatenia, za ktoré obdobie, a z ktorej sumy priznal súd žalobkyne úrok z omeškania vo výške 8,5 % ročne namiesto požadovaných 9 % ročne až do zaplatenia. Vo vyšnej časti (0,5 % ročne úroku z omeškania) žalobu zamietol, nakoľko v zmysle vyššie citovaného nariadenia vlády účinného v čase vzniku omeškania bola výška úroku z omeškania počítaná ako dvojnásobok diskontnej sadzby NBS, pričom ku dňu 21.8.2008 bola diskontná sadzba NBS vo výške 4,25%.

6. S prihliadnutím na výšku istiny s príslušenstvom, na zaplatenie ktorých okresný súd zaviazal žalovaného, určil žalovanému na plnenie primeranú dlhšiu lehotu 75 dní od právoplatnosti rozsudku, v ktorej lehote má žalovaný dostatok času zabezpečiť si finančné prostriedky napr. formou úveru.

7. O nároku na náhradu trov konania okresný súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, keď žalobkyňa bola úspešná v celej výške istiny a neúspešná bola len v nepatrnej časti úroku z omeškania (0,5 % ročne), čo v konečnom dôsledku znamená nárok žalobkyne voči žalovanému na náhradu účelne vynaložených trov celého konania v rozsahu 100 % trov konania, o čom rozhodol vo výroku III. rozsudku. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

8. V konaní vznikli trovy štátu vyplatením náhrady vecných nákladov banke za podanú informáciu v sume 31,87 Eur v zmysle uznesenia č. k. 13C/127/2011-69 zo dňa 23.7.2012. Trovy štátu v čase rozhodovania súdu prvej inštancie upravovalo ustanovenie § 148 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účinné do 30.6.2016, v zmysle ktorého mal štát podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil. Občiansky súdny poriadok bol s účinnosťou od 1.7.2016 zrušený s tým, že ho nahradil nový procesný poriadok, zákon č.160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ktorý trovy štátu neupravuje. Okresný súd preto, rozhodujúc o trovách štátu, rozhodol podľa čl. 4 ods. 2 Civilného sporového poriadku (analogia legis) v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, keď vo výroku IV. rozsudku priznal štátu nárok na náhradu trov konania voči žalovanému, nakoľko tento bol v konaní neúspešný. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

9. Ďalej okresný súd uviedol, že nebolo možné zrealizovať pokyn súdu druhej inštancie pokiaľ ide o opravu osoby, ktorej má žalobkyňa zaplatiť náhradu iných trov konania, vo výroku III. rozsudku č.k. 13C/127/2011-151 zo dňa 02.10.2014 (kde súd nedopatrením namiesto „odporcoví“ uviedol „navrhovateľovi“), nakoľko výrok III. uvedeného rozsudku bol uznesením súdu druhej inštancie zrušený, keďže zrušený bol rozsudok vo všetkých jeho výrokoch, a preto niet akého výroku, ktorý by bolo možné opraviť.

10. Proti tomuto rozsudku v celom rozsahu podal žalovaný odvolanie (v spojení s doplnením na č.l. 244), ktorým navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobu žalobkyne zamietnuť. Argumentoval tým, že okresný súd nevyhovej jeho žiadosti o preskúmanie pôvodu sumy 150.000,- Sk, keď žalobkyňa bola pred jej poskytnutím poberateľkou len invalidného dôchodku. Prvoinštančný súd sa uspokojil s tvrdením žalobkyne a svedka, že suma 150.000,- Sk mala žalobkyňa z predaja bytu na ul. Y., J., hoci nebola preverená skutočnosť, že tento byt predala žalobkyňa až v období mesiacov september-december 2009 a teda 15.8.2008 nemohla mať k dispozícii sumu 150.000,- Sk z predaja tohto bytu. Výpoveď svedka Ing. J. Z. navrhuje vylúčiť ako účelovú a klamlivú, keďže tento je zaťom žalobkyne a klamal o pôvode sumy 150.000,- Sk, neuvádzal pravdu, keď uviedol, že bol pri preberaní peňazí, ktoré platila žalobkyňa pani D., že žalovanému požičal sumu 18.000,- Sk, uvádzal sumy v korunách - ako jednoduchšie si zapamätať klamstvo. Okresný súd neskúmal, že žalovaný mal financie aj z predaja rodinného domu v J. v roku 2006. V odôvodnení okresný súd uvádza rôzne sumy v bode 42 je raz suma 3.942,94 Eur, potom 3.492,94 Eur. Žalobkyňa nenamietala nič voči dodatku č. 1 ku kúpnej zmluve zo dňa 26.4.2011, teda s ním súhlasila, či znamená, že aj s ústnou dohodou, že zvyšná časť dlhu žalovaného voči nej sa použije na úhradu zameškaného nájomného. Okresný súd nebral do úvahy úžernícke úroky pôžičky zo dňa 15.8.2008, a že žalobkyňa na neho robila psychický a fyzický nátlak na vrátenie peňazí a donútila ho k podpísaniu Darovacej zmluvy a zmluvy o zriadení vecného bremena zo dňa 21.1.2010. Podpísal obe zmluvy hoci vedel, že ich zápis nebude možné zrealizovať a bude mať čas na iný spôsob vyrovnania úžerníckej pôžičky. V bode 21 okresný súd uvádza cenu za byt na O. ulici v Sk, hoci v období kúpy bytu do S. D. už bola riadna mena Euro. Nie je pravda, že kúpna cena bytu na O. ulici bola 1.350.000,- Sk, že žalobkyňa vyplatila za byt sumu 450.000,- Sk, že žalovaný za byt vyplatil úver 900.000,- Sk. Uviedol, že cena bytu bola 43.152,- Eur, prvá splátka vyplatená osobne predávajúcej 12.947,- Eur, zvyšok z hypotéky na účet predávajúcej 30.205,- Eur.

11. Žalobkyňa sa pôvodne žalobou zo dňa 3.8.2011, doručenou okresnému súdu dňa 3.8.2011, domáhala voči žalovanému zaplata sumy 4.979,09 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 10 % týždenne z istiny od 21.08.2008 do zaplata a povinnosti nahradiť jej trovy konania.

12. Uznesením okresného súdu č. k. 13C/127/2011-72 zo dňa 10.9.2012 bola pripustená zmena petitu žaloby v časti úroku z omeškania, po právoplatnosti ktorej sa žalobkyňa v konaní namiesto pôvodného petitu domáha zaplata sumy 4.979,09 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 4.979,09 Eur od 21.8.2008 do zaplata, ako aj náhrady trov konania.

13. Okresný súd rozsudkom č. k. 13C/127/2011-108 zo dňa 20.5.2013 (prvý rozsudok) vyhovel žalobe v plnom rozsahu. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 9Co/336/2013-131 zo dňa 30.1.2014 napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a uložil mu doplniť dokazovanie, vypočítať podrobne strany, žalovanému umožniť sa vyjadriť k vykonaným dôkazom.

14. Okresný súd rozsudkom č. k. 13C/127/2011-151 zo dňa 2.10.2014 (druhý rozsudok) zaviazal žalovaného zaplata žalobkyňi sumu 1.486,15 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 4.979,09 Eur od 21.8.2008 do 6.5.2011 a zo sumy 1.486,15 Eur od 7.5.2011 do zaplata, vo zvyšnej časti žalobu zamietol, žalobkyňi uložil povinnosťou zaplata žalovanému (nesprávne uvedené „navrhovateľovi“) náhradu iných trov konania v sume 119,40 Eur, žalovanému uložil povinnosť zaplata štátu náhradu trov konania vo výške 9,56 Eur. Na odvolania žalobkyne aj žalovaného Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 9Co/407/2014-180 zo dňa 26.11.2015 napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Zároveň mu nariadil doplniť dokazovanie podrobným výsluchom strán sporu, pričom má využiť dostupné procesné prostriedky na zabezpečenie výsluchu žalovaného. Tiež nariadil vykonať opravu rozsudku v časti osoby, ktorej má žalobkyňa zaplatať náhradu iných trov konania.

15. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z. z., ďalej CSP), ktorý nahradil a zrušil do 30.6.2016 účinný zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej OSP). Odvolací súd pristupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa CSP.

16. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) skôr ako mohol pristúpiť k meritórnemu preskúmaniu veci na základe podaného odvolania, musel sa zaoberať naplnením formálnych podmienok

pre jeho podanie, medzi nimi prednostne otázkou či odvolanie podal oprávnený subjekt - strana (§ 359 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie je nevyhnutné čiastočne odmietnuť (§ 386 písm. b/ CSP), nakoľko žalovaný napadol odvolaním aj II. výrokovú vetu (zamietnutá časť úroku z omeškania), a teda v tejto časti ide o rozhodnutie, proti ktorému podala odvolanie neoprávnená osoba. Následne Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie (voči I., III. a IV. výroku) bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech boli rozhodnutia vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiam súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutia v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie a to bez potreby ďalej zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre potvrdenie napadnutého rozsudku prvej inštancie (v celom rozsahu) podľa § 387 CSP.

17. Podľa § 359 CSP, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

18. Citované ustanovenie obmedzuje právo strany podať odvolanie. Toto obmedzenie spočíva v tom, že právo podať odvolanie priznáva strane len v tom prípade, ak bolo rozhodnutie vydané v jej neprospech. Kedy je tomu tak, je už ponechané na výklad orgánov aplikujúcich právo (súd). Na strane žalovaného sa zisťuje tzv. materiálna ujma, ktorá sa určuje tým, či vydané rozhodnutie svojim obsahom znevýhodňuje žalovaného, t. j. či právne účinky rozhodnutia zhoršujú jeho právne postavenie (zúžením jeho práv, rozšírením jeho povinností) a či preto u neho existuje možnosť požadovať na súde vyššej inštancie odchylné rozhodnutie vo svoj prospech. Rozhodnutie bolo vydané v neprospech strany, ak bola strane spôsobená aj nepatrná ujma. Táto ujma však musí existovať objektívne, nestačí len subjektívne presvedčenie strany, že jej bola spôsobená ujma.

19. V prejednávanej veci má odvolací súd ako orgán aplikujúci právo teda aj citovaného ustanovenie § 359 CSP za to, že na strane žalovaného napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti, mu nevznikla žiadna ani len nepatrná ujma, ktorá by bola objektívne zistiteľná bez ohľadu na subjektívny pocit žalovaného, keďže v tejto časti bola žaloba ako nedôvodná zamietnutá.

20. Keďže s poukazom na vyššie uvedené, odvolanie v zamietajúcej časti (II. výrok) podala neoprávnená osoba, odvolací súd odvolanie v tejto časti s použitím ust. § 386 písm. b) CSP odmietol.

21. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania (po zohľadnení záveru odvolacieho súdu v zmysle odseku 20) bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak žalobe čiastočne vyhovel v sume 4.979,09 Eur, úroku z omeškania 8,5 % ročne zo sumy 4.979,09 Eur od 21.8.2008 do zaplatenia z dôvodu, že žalovaný neuniesol dôkazné bremeno o zaplatení žalovanej sumy (pôžičky).

22. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav pokiaľ ide o zistené skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobkyňou uplatneného nároku a pretože v podstatnom zdieľa i jeho právny záver vo veci, pričom sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a odkazuje na výstižné, správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie odchyliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi (žalovanému). Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa iba nasledovné:

23. V súvislosti s námietku žalovaného, že okresný súd sa uspokojil s tvrdením žalobkyne a svedka, že sumu 150.000,- Sk mala žalobkyňa z predaja bytu na ul. Y., J. a nevyhovel jeho žiadosti o preskúmanie pôvodu sumy 150.000,- Sk, keď ani neskúmal, že žalovaný mal financie z predaja domu v J. v roku 2006, odvolací súd poukazuje na správny záver prvoinštančného súdu v odseku 38 napadnutého rozsudku, s

ktorým sa stotožnil, keď zisťovanie pôvodu peňazí žalobkyne (pôžičky 150.000,- Sk) nie je pre posúdenie veci relevantné, s poukazom na to, že ani žalovaný nespochybnil uzavretie zmluvy o pôžičke zo dňa 15.8.2008, a to ani na pojednávaní dňa 28.3.2012, a v konaní nebolo ani sporné, že podpísal čestné prehlásenie zo dňa 15.8.2008. Odvolací súd sa plne stotožňuje aj so záverom prvoinštančného súdu, že tvrdenie žalovaného v podaní zo dňa 9.5.2016, v ktorom spochybnil výšku pôžičky (malo ísť o sumu 15.000,- Sk), je len účelovým tvrdením urobeným po značnom časovom odstupe od začatia sporu. Ďalej odvolací súd uvádza, že ani prípadné skúmanie, či žalovaný disponoval finančnými prostriedkami z predaja domu v J. v roku 2006, nemá tiež vo veci opodstatnenie, keďže v prípade pôžičky ako reálneho kontraktu nie je podstatné, či dlžník disponuje/nedisponuje finančnými prostriedkami, ale to či uzavrel zmluvu o pôžičke, čo v súdnej veci (150.000,- Sk) aj podľa odvolacieho bolo preukázané.

24. Žalovaný navrhol výpoveď svedka Ing. J. Z. vylúčiť ako účelovú a klamlivú, s poukazom na to, že tento je zaťom žalobkyne, a klamal o pôvode sumy 150.000,- Sk, neuvádzal pravdu, keď uviedol, že bol pri preberaní peňazí, ktoré platila žalobkyňa pani D., že žalovanému požičal sumu 18.000,- Sk, uvádzal sumy v korunách - ako jednoduchšie si zapamätať klamstvo. Argumenty žalovaného na to, aby sa na výpoveď svedka ako dôkaz neprihliadalo, podľa odvolacieho súdu neobstoja a tieto považuje za účelové. V tejto súvislosti poukazuje na (nález Ústavného súdu SR z 9. júna 2015, sp. zn. III. ÚS 276/2014-29), z ktorého vyplýva, že spochybňovanie objektívnosti výpovedí svedkov a účastníkov konania iba na základe ich kolegiálneho alebo iného rodinného či spoločenského vzťahu bez toho, aby vierohodnosť výpovedí spochybňovali aj iné, objektívne zadokumentované skutočnosti a dôkazy, by v prípadoch, kedy jediným dostupným dôkazom je práve iba výpoveď účastníkov konania či svedkov majúcich medzi sebou takýto vzťah, viedlo k nemožnosti uniesť dôkazné bremeno navrhovateľom a zároveň by viedlo k vytvoreniu neakceptovateľnej „prezumpcie nepravdivosti“ svedeckých výpovedí či tvrdení účastníkov konania. Ďalej odvolací súd poukazuje na to, že aj tvrdenia žalovaného o uvádzaní nepravd v tvrdeniach svedka, nie sú v danej veci dôvodné, keďže ani skutočnosť z akých finančných prostriedkov poskytla žalobkyňa pôžičku žalovaného, a ani to či žalovaný disponoval finančnými prostriedkami, nebolo potrebné a ani to správne nebolo predmetom dokazovania vo veci.

25. K argumentácii žalovaného, že v odôvodnení okresný súd uvádza rôzne sumy, v odseku 42 raz suma 3.942,94 Eur, potom 3.492,94 Eur, odvolací súd uvádza, že síce odsek 42 napadnutého rozsudku obsahuje rôzne sumy, avšak aj žalovanému musí byť z obsahu celého odôvodnenia napadnutého rozsudku zrejmé, že zo strany okresného súdu sa jedná iba o zrejmu chybu v písaní, uvedením nesprávnej sumy 3.942,94 Eur, keď okresný súd v odseku 42 uviedol aj správnu sumu 3.492,94 Eur. Pričom uvedená chyba v písaní nemá vplyv na správne rozhodnutie okresného súdu.

26. Odvolací súd sa nestotožnil s argumentáciou žalovaného, že žalobkyňa súhlasila s dodatkom č. 1 ku kúpnej zmluve zo dňa 26.4.2011 (zo dňa 3.5.2011), keď voči nemu nič nenamietala, čo podľa žalovaného znamená aj, že súhlasila s ústnou dohodou, že zvyšná časť dlhu žalovaného voči žalobkyňi sa použije na úhradu zameškaného nájomného. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na obsah samotného dodatku č. 1 ku kúpnej zmluve zo dňa 26.4.2011, ktorý ako predávajúci uzavrel a podpísal žalovaný a ako kupujúci uzavreli a podpísali Z. W. a W. I., pričom žalobkyňa nebola účastníkom tohto právneho úkonu a teda nemala ani dôvod tento namietat a záver žalovaného, že nenamietanie dodatku č. 1 žalobkyňou znamená, že jej súhlas s ústnou dohodou, je absolútne nelogický. Ďalej odvolací súd poukazuje na odsek 44 napadnutého rozsudku, v ktorom okresný súd správne uzavrel, že žalovaný nepreukázal, že došlo k spomínanej ústnej zmluve medzi stranami.

27. S argumentáciou žalovaného, že okresný súd nebral do úvahy úžernické úroky pôžičky zo dňa 15.8.2008, sa odvolací súd nestotožnil a nie je mu ani zrejmy dôvod takejto námietky žalovaného, keď predmetom konania v súlade so žalobou žalobkyne, síce najskôr boli úroky z omeškania (10 % týždenne) a to s poukazom na obsah zmluvy o pôžičke zo dňa 15.8.2008, avšak v priebehu konania samotná žalobkyňa navrhla v časti úrokov z omeškania zmenu žaloby, ktorú aj prvoinštančný pripustil (Uznesením č. k. 13C/127/2011-72 zo dňa 10.9.2012 a to vo výške 9 % ročne), o ktorej aj následne konal a žalobe v tejto časti vyhovel čiastočne (8,5 % ročne). Okresný súd postupoval v súlade so zákonom úpravou úrokov z omeškania a správne uvedené uzavrel a odôvodnil v odseku 47 napadnutého rozsudku.

28. Námietka žalovaného, že žalobkyňa na neho robila psychický a fyzický nátlak na vrátenie peňazí a donútila ho k podpísaniu Darovacej zmluvy a zmluvy o zriadení vecného bremena zo dňa 21.1.2010 je v súdnej veci podľa odvolacieho súdu irelevantná, keďže aj samotný žalovaný v odvolaní uviedol, že

obe zmluvy podpísal hoci vedel, že ich zápis nebude možné zrealizovať a bude mať čas na iný spôsob vyrovnania úžerníckej pôžičky, čím v podstate uviedol, že namietané zmluvy podpísal dobrovoľne, s tým, aby získal čas na zaplatenie dlžnej sumy z pôžičky.

29. Poukaz žalovaného na obsah odseku 21 (obsah výpovede žalobkyne) napadnutého rozsudku a uvedenie ceny bytu bola 43.152,- Eur, prvej splátky 12.947,- Eur, zvyšku z hypotéky na účet predávajúcej 30.205,- Eur ako reakcia na obsah výpovede žalobkyne nemá vplyv na správny záver a rozhodnutie súdu prvej inštancie.

30. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

31. Podľa § 366 písm. a) CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

32. Podľa § 384 ods. 3 CSP, odvolací súd môže doplniť dokazovanie za podmienok uvedených v § 366.

33. V súvislosti s kópiou kúpnej zmluvy zo dňa 8.10.2009 (uzavretá medzi A. O. ako predávajúcou a žalovaným ako kupujúcim na byt č. XX na O. X), ktorú založil žalovaný k odvolaniu (ako novotu v odvolacom konaní) odvolací súd uvádza, že s poukazom na § 366 v spojení s § 384 ods. 3 CSP nedoplnil dokazovanie, keď neboli splnené zákonné predpoklady a žalovaný nepreukázal, že predmetnú písomnosť nemohol v doterajšom konaní použiť bez svojej viny, čo podľa odvolacieho súdu priamo vylučuje skutočnosť, že bol účastníkom kúpnej zmluvy zo dňa 8.10.2009.

34. Odvolací súd riadiac sa uvádzaným, preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti, vrátane rovnako vecne správneho závislého výroku o náhrade trov konania ako aj o náhrade trov štátu (odvolaním napadnutých bez uvedenia osobitných odvolacích dôvodov), podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP z dôvodu vecnej správnosti vo výroku potvrdil.

35. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, pričom v odvolacom konaní úspešnej žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (100%).

36. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).